Transcriptie Register van beheer van goederen van wezen, Schagen, inv.nr. 5922, 3 aug 1562

Dit document bevat de getrouwe transcriptie van een registratie in het Register van beheer van goederen van wezen te Schagen (inv.nr. 5922). In deze akte uit 1562, met latere toevoegingen tot 1581, worden de bezittingen en de vaderlijke erfenis van het weeskind Sijmon Aeriansz vastgelegd.

Naast de moeder, Marijtgen Pieters, worden diverse familieleden (ooms en neven met de toenaam Keijns) en de Schagense weesmeesters genoemd. De akte geeft een gedetailleerd overzicht van toenmalig onroerend goed (huizen en landerijen) en financiële verplichtingen, zoals de zorg voor scholing en kleding voor het kind. De historische spelling is in deze transcriptie zorgvuldig behouden:

Compareerde voor de weesboecke van Schagen Marijtgen Pieters
als moeder van ‘t weeskind genaempt Sijmon Aerians,
in presentije van Pieter Sijmonsz alyas ‘tKeijns
en Jan sijnen broeder en Pieter iansz
als oom van de moeder van ‘t voorss kindt diewelcke
meede present was Jan Aeriansz en Ghijsbert Jansz
als naeste meede present sijnde in kennisse van
Aelbert Pietersz Hoogelant en Jan Claesz als weesmeesters
Actum den iiiden augusto XV LXii (1562)

1. In den eersten heeft dit voirn weeskint de ghereghte helft
   in een stuck lants ghemeen met Jan Sijmonsz sijn oom
   met sijn moer te samen gheheel groot omtrent vierdalff gars
   ghelegen in Nescaeghe foorde huijse van Jacop Woutersz
   is belent met Jacob Woutersz aent oosten Cornelis Wijbrantsz
   weduwe aent westen

2. Noch heeft dit voirn weeskint met sijn moer tesamen in halff
   en halff een halff gars riedlants in een perceele groot
   omtrint twee geerse ghemeen met Jan Sijmonsz voorss
   belent met Claeske Willem Alles aent oosten en Jan
   Harcxz Oudenierep aendt westen

3. Noch heeft dit voirn weeskint met sijn moeder ghemeen omtrint
   thien sneese saedlants ghelegen bij de Keijnse belent met
   mijvrouwe van Schagen aende oostzijde en Cornelis
   Wijbrants weduwe aen’t westen

4. Noch heeft dit voirn weeskint met sijn moeder ghemeen
   omtrint acht snees saedlant ghelegen bijde Keijnse
   belent met Heertgen Pietersz aendt oosten en Pieter
   Wijbrantsz Snijer aendt westen

5. Noch heeft dit voirn weeskint met sijn moeder ghemeen
een huijs met sijn erff staen opte Keijnse aen de dijck
belent met Cornelis Dircksz alyas Pluijm aende
oostzijde en Jonge Cornelis Pluijm aen de westen

6. Noch heeft dit weeskint met sijn moeder ghemeen twee
geerse groedlants onderdeel met Feen Jan Rickwerts de
bestemoeder vant kint voorss ghelegen in Nescaegh belent
met Aelbert Luijtgensz aent oosten en Pieter
Michghielsz aent westen in een weyde groot gheheel
omtrint vier geersen

7. Noch heeft dit voirn weeskint een deel in een thuin
ghelegen aende dijck nae bewijs van Jan Sijmonsz
en Jan Sijmonsz verklaart dat de voirn thuin
groot is omtrint iii snees welcke verclaeringge is
geschiet anno XV LXii den XXVii in october in presentije
van weesmeesteren, dese voirn thuin behoort
Jan Sijmonsz de eene helft toe en de ader helft hoort
toe de moer van voorss kint en t kint tesaemen onder deel

8. Noch heeft dit voirn weeskint met sijn moeder tsamen
een onderdeel de helft van seven snees waer van
Jan Sijmonsz den oom vant kint [...] de ader helft
off toe behoort ghelegen bijde Keijnse belent met
Cornelis Ian Coenis aende oostzijde en Aerian Broers
erve aent westen welcke thuin voorss en desen vii
snese uijtgecoome sijn van memorije die welcke
daer jaerlijcx uijt heeft xxviii stuijvers erfpacht

9. Noch heeft en compt dit voirn weeskint van Aerian Sijmonsz voorss
vijf en vijftigh gulden van Jan Sijmonsz sijnen oom
die welcke daer off geven sal alle Kersmisse van
rente nae advenant de hondert gulden een pont groot
siaers bedragen jaerlijcx iii gulden vijftien stuivers en een oort
verschijnen de eerste renten te Kersmisse anno LXii

10. Noch compt dit voirn weeskint van Pieter Sijmonsz
Keijns de somme van xxi gulden en iii stuivers een oort
waer van de voirn Pieter sal geven of betalen renten
nae advenant de hondert gulden een pont groot
verschijne alle jare Sinte Pieter in de vaste waer
van de eerste dach verscheene sal weese Sinte Pieter
als voore in de jare XV LXiii aldus gedaen opten
XXVii in october in presentije van
Gijsbert iansz en Pieter iansz als oom van moeder
vant kint en in kennisse van Aelbert Pietersz

Hoogelant en Jan Claesz als weesmeesteren
op datum de XXVii in october XV LXii
in kennis van weesmeesteren en goedemannen

11. Noch compt dit voirn weeskint van sijn moeder een somme van Xiii gulden en sal staen op losrente nae advenant de hondert gulden een pont groot tjaers verschijne alle jaere te Kersmisse [...] ghedaen op datum den XXVii october anno XV LXii in presentije van Pieter iansz Jan Harcksz ende Jan Sijmonsz en in kennisse van Aelbert Pietersz Hoogelant en Jan Claesz als weesmeesteren

12. Item op huijden datum booven geschrevene soo heeft Marijtgen Pieters dochter de moeder vant kint dit voirn weeskint haere soon ghenaempt Sijmon Aeriansz aengenome om behoud goedt den tijt van thien jare lanck eerlijcke te onderhouden in kost en klere linnen en wollen nae hare staat en ter schoole te houden en te laten leeren leesen en schrijven midts codijtije de voirn X jare verloopen sullen sijn soo sal de moeder haere soon schuldig weesen op te leggen en te betalen die somme van acht carolus gulden van xl grooten vlaems t stuck onvermindert de Xiii carolus gulden booven geschreven en is geschiet in presentije van weesmeesteren en ghoedmannen hier vooren geschreven

13. Item dit voirn weeskint compt noch sijn vaders kledere van Jan en Pieter sijne oome en sijn ghecost voor een somme van omtrint xiiii off xiiiii gulden

14. Pieter Ridtwertsz van Keijns heeft reeckenschap gedaen ter presentie van Ghijsbert Jan Willemsz en Pieter Govertsz vooght vant voorss weeskint van alle lant dat hij van tkint gebruickt item van verschenen custing vant huijs, item van boelbrieff en daar is in besloten tgelt dat den moer van Pieter voorss op renten hadde in somma is is van alle haer dingen slecht gereeckent behoudelijck t schodt dat Pieter voorss tegens den huijer van dit lopende jaer van 74 verschoten heeft ende is bevonden dat Pieter voorss tegens t weeskint voorss ten achten blijck een somma van vijff en dartigh carolusse gulden welcke sullen rusten en staen blijven tot ten naestcomen reeckening van carsmisse naestcomen. Actum den xvii november Anno XV LXXiii bij Arent Jansz en Aelbert Thomasz weesmeesteren

Jan Sijmons Keijns bekent schuldich te weesen sijn
broers kint genaempt Sijmon Aerians een
soma van lxvii gulden hooftgelt sal tselffde houden
op renten nae advenant den hondert gulden zes Actum ter
presentie van Ghijsbert Jan Willems vooght van t voorss
weeskint, Pieter Sijmons oom, Pieter Ridderts nae neeff
in kennis van Aelbert Thomasz Cornelis Jansz Brouwer
en Lambert Harcksz weesmeesteren den xiii februari anno 1575
verschenen dach is karsmis gadinge hier in is besloten den lv gulden
int ix artikel int inbreng van goed geschreven en vrijgeven van
kleeren int xiii artikel geschreven ergo daer deuz gedaen

Pieter Sijmons Keijns bekent mede schuldich te weesen
zijn broers weeskint genaempt Sijmon Aerians een soma
van xviii gulden effen hier inne besloten den xxi gulden en iii stuivers
een oort int 10 artikel int inbreng van goed geschreven en gedaen
deuz gedaen Actum bij presentie en ten dage en jaere
als boven sal tselffde mede op renten houden alle als
boven

[in de marge:]
op den artikel hier neven
geschreven verclaerde den voocht
geen renten van jaere 74
verleed ontfangen te zijn
dit is betaalt
gereeckent met den
reeckeninge gedaen
op den 26 february
1581 ergo deuz gedaen

Ghijsbert Jan Willemsz voocht vant boven geschreven
weeskint heeft ter presentie van Jan Sijmonsz en
Pieter Sijmonsz oom, Pieter Riddertsz nae neeff
reeckenschap gedaen van alle zijn administratie
oock mede van boelbrieff reeckenschap gedaen en is
bevonden dat hij tegens t voorss weeskint ten achter
blijft een soma van [*doorgestreept*] gulden Actum ter presentie
van weesmeesteren als boven ten dage en jare als
boven

Jan Sijmon Ijewis bekent schuldich te wesen zijn broers kint
genaempt Sijmon Aeriansz een soma van lxii gulden ende
een braspenning hooftpenning en sal den selve penningen op renten mogen

houden mits gesien naer advenant de hondert zes gulden verschijnen
carsmis Actum ter presentie van Jan Sijmonsz selffs
Pieter Riddertsz nae neeff / Griedt Sijmonsdr de moeije
Jan Jansz Brouwer en Ghijsbert Jan Willemsz als voochd oock
t kint selffs present in kennis van Sijbrant Cornelisz op den
naestlaetsten July Anno 1576 / hier in is besloten t artikel hier boven
geschreven inhouden hoofd soma lxvii gulden ergo daer deuz gedaen alle
naer ordinan deses boucks

[in de marge:]
dit is betaelt
gereeckent met
den reeckeninge gedaen
op den xxvi february
1581 Actum ter
presentie kennis als
daer geschreven is, ergo
alhier gecust

Pieter Riddertsz van Keijns is het weeskint van Aerian
Sijmon Ijewis genaempt Sijmon Aerians schuldich een some
van hondert gulden effen van welcke hij jaerlijcks aen
renten sal geven zes gulden alle van xl groot vls stuck
verschijnen carsmis nu carsmis aencomen de eerste renten verschenen
alle achter volgens dordinan deses boucks / actum ter presentie
van Jan Sijmonsz oom / Griedt Simonsdr de moeij
en t weeskint selffs en Jan Jansz Brouwer en Ghijsbert
Jan Willems als voochden / in kennis van Cornelis Jansz
Brouwer en Sijbrant Cornelissen weesmeesteren op den naestlaetsten
July Anno 1576 / hier inne besloten den xxxv gulden
hier om op dander zijde geschreven van datum den xvii november
Anno 74 ergo daer deuz gedaen / Item is hier inne mede
besloten alle den kustingh vant huijs en tot desen dach ter
slecht uijt geseijt den huijer van dit lopende jaer die welcke
is xlv gulden

[in de marge:]
Deesen xlv gulden hier
neffens geschreven is off
gereeckent en betaelt
in presentie van Sijmon Aeriansz t weeskint selffs Jan Brouwer Ghijsbert Jansz als
vooghden en Hendrik Pietersz als neeff ergo deuz gedaen ter presentie van Frerick
Remments en Luijtgen Nannis weesmeesters opten ixen aprilis Anno 1578

Ten dage en jare als boven heeft Ghijsbert Jan Willems
en Jan Jansz Brouwer als voochden reeckenschap gedaen van allen
ontfang en uijtgaven schade en lodt t schodt tot desen dage
toe betaelt en is bevonden dat Ghijsbert voorss tegens

t voornoemde weeskint ten achter blijft vier gulden effen hier
inne besloten den xi gulden dien Ghijsbert in den laeste
reeckening bevonden waren schuldich te zijn ergo daer deuz gedaen
Actum ter presentie en in kennis van weesmeesters als boven

Op huijden den ixen Aprilis Anno 1578 soe heeft Ghijsbert Jan
Willems reeckenschap gedaen van alle sijnen administratie ontfanck
uijtgegeven schot en lot van goeden van t weeskint voorss sedert den naestlaetsten
July 1576 laestledentot deesen daghe toe en is bevonden [....]
[....][....] compt hier inne besloten die vier gulden die Ghijsbert
tkindt inde laestereeckening schuldich bleeff ergo deuz gedaen
Actum ter presentie en in kennis van tkindt voorss Jan Jansz Brouwer
Hendrick Pietersz en Pieter Riddertsz als naeneven Frerick Remments
en Luijtgen Nannis weesmeesters [...]staend dat die
losrenten van Jan Simonsz en Pieter Simonsz die oomen nogh
staen ter vangen

Op huijden den ixen Aprilis 1578 ter presentie van vrunden
en weesmeesters als aen den [...] geschreven staet bekent
Pieter Ridderts schuldich te weesen voorss weeskindt een
some van xvii gl ix st xii pen als reste van huijer anno
1778 nu verschenen

het costgelt van voorss weeskindt is tot meijendach
anno 1578 nu naestkomen betaelt in handen van Hendrick Pieters
en heeft gehuijrt opten selffen dach gehuijrt van vrunden
en vooghden twee stucke saedtlands gelegen opte Keijns groot
te saemen omtrent anderhalff gars vijff snees voor xii gulden
geduerende twee jaeren

noch heeft Ghijsbert Jansz gehuijrt opten selffen dach
van vrunden en vooghden drie geersen min een vierdel toebehooren
voorss weeskindt s'jaers voor xxvii gulden en dat voor een
jaer en niet langer Acte in presentie en kennis van weesmeesters
vrunden voorss

Op huijden den xxvi february 1581 heeft Ghijsbert
Jan Willemsz voocht vant voorss weeskint van drie jaer
haer van allen infang en uijtgaven schodt lodt cost[...]
tot desen dage toegeleght en is bevonden dat Ghijsbert
voorss schuldich blijft tegens t weeskint voorss
de soma van xi gulden xiiii stuijvers ii penningen en Griedt Simonsdr
moeije van t voorss compt van costgelt V gulden effen mits dat
aldan t costgelt betaelt is tot meijdage naestcomen ende
daer mede ofte hier inne is beslooten en te niet gereeckent
den xxi gulden iii st iii p dien den oom Pieter Simonsz op
den xiiii february 1575 bevonden werden schuldich te wesen ergo daer
doorgedaen / actum den xxvi february 1581 ter presentie van

t weeskint selffs Pieter Simonsz Keijns en Jan Simonsz oomen
in kennis van Sijbrant Cornelisz en Jan Jansz Brouwer
weesmeesters Hendrick Pietersz neeff mede present

Ten selve jare en dage als boven is mede bij reeckening
bevonden dat Jan Simonsz oome vant voorss weeskint tselve
weeskint schuldich is de soma van een en tseventich gulden
effen waar van hij rente geven sal van renten naer ordinan
van t weesbouck nae advenant van hondert gulden effen en
hier mede is beslooten en te niet gereeckent den lxxi gulden en
een braspenning die Jan voorss op den xiii february 1575 bevonden
werde schuldich te wesen / ergo aldaer deuz gedaen / hier mede
is oock allen haere questie van alle oude actien hoe die oock
soude mogen te [...] en teniet gereeckent en Jan Simonsz
neemt geheel tot zijnen laste den brieff tot Amsterdam daer
tweeskint xvii gulden toe schuldich was actum ter presentie [...]
en ten dage en ten jare als boven

Hieronder staan de bezittingen van het weeskind Sijmon, die hij samen met zijn moeder bezat:

Locatie in Schagen	Type bezit	Grootte / Omschrijving	Buurpercelen (Belendenden)
Nescaeghe (Nes-Schagen)	Stuk grasland (*ghemeen* met oom Jan)	Omtrent 3,5 gars	Jacop Woutersz (oost), weduwe Cornelis Wijbrantsz (west)
Nescaeghe	Rietland (helft van een perceel)	Omtrent 2 geerse	Claeske Willem Alles (oost), Jan Harcxz Oudenierep (west)
Nescaeghe	Weidegrond (onderdeel met de *bestemoeder*)	Omtrent 4 geersen	Aelbert Luijtgensz (oost), Pieter Michghielsz (west)
Bij de Keijnse (Keins)	Zaadland	Omtrent 10 sneese	Mijnvrouwe van Schagen (oost), weduwe Cornelis Wijbrantsz (west)
Bij de Keijnse	Zaadland	Omtrent 8 snees	Heertgen Pietersz (oost), Pieter Wijbrantsz Snijer (west)

Bij de Keijnse	Tuin (de helft van 7 snees)	Belast met 28 stuivers erfpacht	Cornelis Ian Coenis (oost), erf van Aerian Broer (west)
Opte Keijnse	Huis en erf aan de dijk	Volledig eigendom	Cornelis Dircksz Pluijm (oost), Jonge Cornelis Pluijm (west)
Aan de dijk	Tuin (de helft)	Omtrent 3 snees	Volgens bewijs van oom Jan Sijmonsz